

Beleidsplan Stichting Bevrijdingsmuseum Maastricht

Inleiding

Met de oorlog in de Oekraïne is vanuit jongeren de belangstelling voor onze eigen 2^e wereldoorlog weer toegenomen en zijn de oorlogsjaren niet alleen meer iets uit een ver verleden.

Bevrijdingsmuseum Maastricht geeft op een uitgebreide en interactieve manier een beeld van veel verschillende aspecten uit die oorlogsjaren en laat daarmee een belangrijk deel van onze vaderlandse geschiedenis voor deze jongeren tot leven komen.

Het helpt jongeren ook om meer inzicht te krijgen in wat het is om in een oorlogssituatie te leven, het belang van de vrijheid van meningsvorming, de rol van de media, etc.

De Stichting Bevrijdingsmuseum Maastricht wil dit mogelijk maken met behulp van een bijzondere collectie uniformen, wapens, brieven, etc. uit de oorlogsjaren. Aangevuld met een groot aantal maquettes en een bibliotheek met boeken en manuals.

De collectie is de basis voor een permanente tentoonstelling bestaande uit dertien scènes (gesimuleerde voorstellingen) in een zelf ontwikkelde tijdlijn. Deze scènes zijn zoveel mogelijk interactief en tonen belangrijke situaties uit de oorlogsjaren. Dit vanuit het Nederlandse gezichtspunt met hier en daar een Limburgse verbijzondering.

Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerpen van de verschillende scènes is dat het niet aanvoelt als het bezoeken van een museum, maar als het zelf ervaren van de gebeurtenis.

Deze sterke focus op het vertellen van het verhaal van de tweede wereldoorlog is ook iets wat het bevrijdingsmuseum Maastricht onderscheidt van bestaande oorlogs-, verzets- en bevrijdingsmusea.

De primaire doelgroep van het museum zijn de leerlingen van middelbare scholen in heel Nederland. Door deze focus ligt er veel nadruk op educatie. Dit is het geval bij de tentoonstellingen, zonder dat dit er te dik bovenop ligt, maar ook buiten het museum via bijvoorbeeld het ontwikkelen van lespakketten voor gebruik op school.

De tentoonstelling moet voor de leerlingen altijd een zodanige gebeurtenis zijn dat ze 's avonds tijdens het avondeten hun ouders uit enthousiasme gaan vertellen wat ze allemaal gezien en gehoord hebben. Dit leidt dan tot discussie over belangrijke thema's die ze, zonder dat ze het doorhadden, hebben meegekregen.

Het museum draait volledig op vrijwilligers. Met ruim 25 structureel inzetbare vrijwilligers wordt de collectie ontwikkeld en in stand gehouden, worden de interactieve scènes voor de tentoonstellingen gemaakt en onderhouden en wordt een educatieprogramma voor scholieren verzorgd.

Voor investeringen in de collectie, tentoonstellingen en educatie is het museum op dit moment volledig afhankelijk van donaties van particulieren en bedrijven.

Doelstelling Stichting en belangrijkste activiteiten

Het doel van de stichting

- In het bijzonder jongeren bekend maken met belangrijke gebeurtenissen tijdens de tweede wereldoorlog en hun bewust te maken van de toenmalige maatschappelijk situatie, ook om zo oorlogssituaties in het heden beter te kunnen begrijpen.

Zij wil dit doel bereiken door

- Het opbouwen en onderhouden van een collectie van materialen, maquettes, boeken, etc. uit de tweede wereldoorlog
- Het inrichten van tentoonstellingen waarbij belangrijke gebeurtenissen en thema's uit de geschiedenis toegankelijk worden gemaakt
- Het via educatieprogramma's doorgeven van de geschiedenis van de tweede wereldoorlog, zowel binnen het museum als op de scholen.
- Het aanwezig zijn bij relevante evenementen in de omgeving
- Het werven van fondsen ter realisatie van het doel

De stichting heeft geen winstoogmerk.

Belangrijke thema's die de stichting via haar museum, vaak onbewust voor de bezoeker, wil aansnijden zijn:

- Het belang van democratie
- Het gevaar van discriminatie
- Het belang van de vrijheid van meningsvorming
- De rol van de media
- Hoe het is om in een oorlogssituatie te leven
- De rol van het verzet

Doelgroep

De primaire doelgroep van de stichting zijn de leerlingen van scholen in (de onderbouw van) het voortgezet onderwijs. Zij richt zich hierbij op alle scholen in Nederland.

Een belangrijke secundaire doelgroep zijn de docenten. Niet alleen docenten geschiedenis, maar ook docenten maatschappijleer en burgerschap.

De stichting vindt het belangrijk om de doelgroep altijd in de vorm van rondleidingen de tentoonstellingen in het museum te laten ervaren. Dit biedt ook de mogelijkheid om leerlingen per klas uit te nodigen en te ontvangen, wat logistieke voordelen heeft.

Collectie

De basis van de collectie is gelegd door de verzameling van enkele prive-personen.

De huidige collectie omvat vele voorwerpen met allemaal hun eigen verhaal. Te denken valt aan uniformen, uitrustingsstukken, wapens, munitie, pamfletten, correspondentie (brieven) en dagelijkse gebruiksvoorwerpen.

De maquettes vormen een verzameling van allerlei voer-, vaar- en vliegtuigen van alle partijen uit deze oorlogsperiode. Zij zijn bij elkaar gebracht door diverse verzamelaars. Steeds worden nieuwe modellen aan de collectie toegevoegd.

De 'Bibliotheek' is een verzameling boeken, welke over deze oorlogsjaren verslag doen. Ook bij dit onderdeel worden nog steeds nieuwe boeken toegevoegd.

De collectie is deels door de stichting aangeschaft, deels geschonken en deels in bruikleen. Afhankelijk van in welke staat het museum de objecten verkrijgt moet er veel of weinig aan onderhoud en/of restauratie worden gedaan.

De bewaaromstandigheden binnen het museumgebouw zijn goed. Ten aanzien van de klimaatbeheersing heeft het museum verwarming op alle plaatsen, alle objecten tentoongesteld in het museum behoeven geen verdere klimaat aanpassingen.

Het museum wordt regelmatig schoongemaakt en er wordt in de winterperiode planmatig onderhoud gepleegd aan de collectie.

Collectiebeheer gaat over het proces van “verkrijgen, behouden en afstoten” van stukken die voor het museum van belang zijn. Weten welk item waar ligt en wie de eigenaar is, daar informatie over kunnen uitwisselen is de essentie van dit beheer. Het nauwkeurig administreren en beschrijven van de museumstukken is daarom een essentieel onderdeel van de werkzaamheden binnen het museum.

Het is de bedoeling om de collectie in de toekomst ook via de website te ontsluiten via een Digitale beeldbank.

Tentoonstellingen

De collectie is de basis voor een permanente tentoonstelling bestaande uit dertien scènes (gesimuleerde voorstellingen) in een zelf ontwikkelde tijdlijn. Deze scènes zijn zoveel mogelijk interactief en tonen belangrijke situaties uit de oorlogsjaren. Dit vanuit het Nederlandse gezichtspunt met hier en daar een Limburgse verbijzondering.

Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerpen van de verschillende scènes is dat het niet aanvoelt als het bezoeken van een museum, maar als het zelf ervaren van de gebeurtenis.

Scene 1: Het begin voor Nederland

Scene 2: Propaganda

Scene 3: Onderduik(ers)

Scene 4: Februaristaking(en)

Scene 5: Inlevering goederen

Scene 6: Het Verraad

Scene 7: Zeeoorlog

Scene 8: Luchtoorlog 1

Scene 9: Luchtoorlog 2

Scene 10: Normandië

Scene 11: Het Verzet

Scene 12: Slag in de Ardennen

Scene 13: Verwoesting en Bevrijding

Binnen de tentoonstelling wordt niet alleen veel aandacht gegeven aan de maatschappelijke context die tot oorlog en oorlogsmisdaden heeft geleid, maar ook specifiek aan de rol die de media daarbij speelden.

Educatie

Educatie is een belangrijke pijler van het museum. Het museum ziet het als haar taak de geschiedenis van de tweede wereldoorlog door te geven aan de jongere generatie. De stichting wil het verhaal van de oorlog blijven vertellen op een manier die de komende generaties aanspreekt en die verbonden is met het belang van waardenvrijheid en democratie. De verhalen sluiten daarbij goed aan bij de leerstof

over de tweede wereldoorlog zoals die behandeld wordt in de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Zij wil dit niet alleen binnen het museum doen, maar ook in de klas door het ontwikkelen van educatieve materialen, zoals lesbrieven en lespakketten voor gebruik op school. Ook geven vrijwilligers verbonden aan het museum gastlessen op scholen.

Communicatie

De communicatie zal zich in eerste instantie richten op scholen in Limburg. De stichting beschikt al over een uitgebreide database van scholen en relevante docenten in Limburg en zal deze actief benaderen.

Nadat het museum enige bekendheid heeft verkregen zal de communicatie zich ook op alle andere scholen in Nederland richten. Dit zowel via direct marketing als via het adverteren in de veel door (geschiedenis)docenten geraadpleegde media.

Huisvesting

Het museum ligt aan de rand van een industriegebied met schone industrie. Het museum kan gebruik maken van een ruime parkeergelegenheid in de directe omgeving. Het terrein is bestraat en is goed toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Er zijn twee toiletgroepen aanwezig. Het gebouw is beveiligd tegen brand en inbraak. Het pand voldoet geheel aan alle door de brandweer gestelde eisen inzake brandveiligheid en vluchtwegen. Dit onderwerp heeft ook een hoge prioriteit. Het bestaande calamiteitenplan en ontruimingsplan van januari 2022 is in het museum en onder de vrijwilligers ingevoerd. Het museum beschikt over voldoende EHBO-benodigdheden die voor alle medewerkers goed toegankelijk zijn.

Organisatie, Governance en beloningsbeleid

Het bestuur bestaat uit mensen die ervaring hebben met Entertainment, organisatie, architectuur en finance.

Het bestuur voert de algemene leiding van het museum, verzorgt de fondsenwerving en zoekt naar samenwerkingspartners waar dit de stichting kan versterken.

Op dit moment wordt de toezichthoudende rol binnen het bestuur vervuld door de voorzitter.

De bestuursleden genieten geen beloning voor hun werkzaamheden.

Alle andere taken worden verricht door een groep van ongeveer 25 vrijwilligers. Een groep van vakmensen met de noodzakelijke expertises voor taken als:

- De opbouw en instandhouding van de museumcollectie
- Het vanuit educatief gezichtspunt vormgeven van de scenes en de rondleidingen
- Het verzorgen van de communicatie en het leggen van de contacten en maken van afspraken met de scholen
- Het geven van de rondleidingen
- Het verzorgen van de techniek en onderhoud van de (interactieve) scenes
- Het verzorgen van de administratie, verzekeringen, etc.

Op dit moment doen ze dit geheel belangeloos. Gedreven door het geloof dat het nu belangrijker is dan ooit om te vertellen wat er gebeurd is, hoe dit heeft kunnen gebeuren en hoe gevaarlijk het is groepen mensen anders te behandelen dan anderen.

Het vrijwilligersbeleid van de Stichting, uitgewerkt in een apart document, heeft tot doel om de vrijwilligers duidelijkheid te geven over de positie en de werkvoorwaarden van de vrijwilligers. Het betekent tegelijkertijd een steun in de rug van de vrijwilligers voor een professionele aanpak van hun werkzaamheden en invulling van hun verantwoordelijkheden

Het zou kunnen dat als de financiële situatie dat toelaat er vrijwilligersvergoedingen betaald gaan worden.

De stichting volgt de Governance Code Cultuur.

Voor musea is een zogenaamde 'Ethische Code voor Musea' vastgesteld waaraan de besturen en de medewerkers zich dienen te houden. Ondanks het feit dat het museum tot op dit moment nog geen "Geregistreerd museum" is, geldt deze code ook voor het bestuur en de vrijwilligers van het museum.

Financiën en verzekeringen

Inkomsten

De stichting verwacht donaties van zowel particulieren als bedrijven.

Daarnaast verwacht zij ook dat fondsen de stichting willen ondersteunen.

Het ligt niet in de bedoeling om bezoekers van het museum entree te laten betalen.

Beheer en besteding van het vermogen

- De ontvangen gelden zullen worden besteed aan de doelen zoals beschreven in de statuten. Hierbij is het uitgangspunt om de wervings-, beheer- en administratiekosten zo laag mogelijk te houden. Zie voor een overzicht per activiteit de separate begroting.
- De penningmeester zal elk jaar een jaarrekening opstellen. In die jaarrekening zal in die gevallen waarbij dat mogelijk en noodzakelijk is een continuïteitsreserve worden opgenomen.
- Geld dat voorafgaand aan de uitgaven is ontvangen wordt op de rekening courant of een internet spaarrekening aangehouden en daarna besteed aan het beoogde doel.
- Een eventueel positief saldo bij liquidatie van de stichting zal worden besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling (ANBI) of ten behoeve van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.

Verzekeringen

De volgende verzekeringen zijn op dit moment afgesloten

- Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering ten aanzien van schade aan personen en zaken
- Een objectenverzekering. Speciaal voor de objecten is een allriskverzekering afgesloten. Hiermee zijn de objecten verzekerd tegen brand, storm, inbraak en diefstal
- Een collectieve vrijwilligersverzekering. Hiermee zijn de vrijwilligers verzekerd tijdens werkzaamheden t.b.v. het museum, in geval van overlijden en in geval van blijvende invaliditeit.

De Stichting

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: Pierre Rieu

Secretaris: Gilbert Joskin

Penningmeester: Jac van den Boogard

Beloningsbeleid

De leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden.

Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Contactgegevens van de stichting

Naam: Stichting Bevrijdingsmuseum Maastricht

RSIN: 822981464

KvK nummer: 50873474

Vestigingsadres: Withuisveld 19, 6226 NV Maastricht

Telefoonnummer: 06113870000

Bankrekening: NL30 INGB 0675 9276 8

Website: <https://bevrijdingsmuseummaastricht.nl/>

Email: info@bevrijdingsmuseummaastricht.nl